

Katedra Anatomii Patologicznej, UW-M w Olsztynie,
* Prywatna Praktyka Weterynaryjna w Mrągowie

ROTKIEWICZ T., WIŚNIEWSKA M., *PAZDRY-STRZEMŻAŁSKA U.

Zwichnięcia stawów skokowych u indyków

Luxation of ankle joint in turkeys

Badania dotyczą przypadku masowego wystąpienia zwichnięć stawu skokowego u indyków. Na fermie liczącej 16 200 sztuk indyków, odmiany Big 6, stwierdzono pod koniec tuczu u około 30% stada występowanie zwichnięć stawu skokowego. Zwichnięcia wystąpiły zarówno u indyczek jak i indorów. Stado było pod stałym nadzorem weterynaryjnym. Ptaki były poddane, w pełnym zakresie, szczepieniom ochronnych. U indyczek stawy skokowe były obrzękłe, powiększone i zniekształcone, wykazywały niewielkie przemieszczenia powierzchni stawowych. U większości indorów zwichnięcia były całkowite, powierzchnie stawowe nie stykały się, a ponadto u około 50% chorych ptaków doszło do zniszczenia torebki stawowej powodując całkowite odsłonięcie chrząstek stawowych i kości. Badaniem biochemicznym surowicy indyków stwierdzono prawidłowy poziom wapnia, fosforu, magnezu i cynku. Aktywność fosfatazy zasadowej, fosfokreatyny oraz dehydrogenazy kwasu mlekowego mieściły się w górnych granicach norm fizjologicznych. Nie stwierdzono również odchyłeń od norm fizjologicznych podstawowych wskaźników hematologicznych. Badaniem mikrobiologicznym płynu stawowego nie stwierdzono obecności bakterii, jedynie u ptaków z otwartą torebką stawową stwierdzano bardzo obfitą florę bakteryjną. Badanie w kierunku mykoplazm było również ujemne. Przeprowadzone badania rentgenoskopowe wykazały prawidłową budowę kości podudzia i śródstopia oraz zwichnięcia i uszkodzenia powierzchni stawowych. Badaniem sekcyjnym ptaków padłych i poddanych ubojowi sanitarnemu stwierdzono zwichnięcia, zniekształcenia stawów skokowych jedno- lub obustronne. Stawy były objęte zapaleniem surowiczowo-włóknikowym, a w przypadkach uszkodzenia torebki stawowej również ropnym, martwicowym lub posokowatym. W narządach wewnętrznych stwierdzano przekrwienie płuc, wątroby i nerek; zwyrodnienie mięszone wątroby i mięśnia sercowego oraz zwiększoną ilość płynu w jamach ciała. U części padłych ptaków stwierdzono objawy posocznicy ropnej. Śmiertelność ptaków sięgała 10%. Badaniem histopatologicznym stwierdzono wylewy (krwiaki) w tkankach okołostawowych, obrzęk, liczne nacieki komórek heterofilnych, nacieki limfocytarne i leukocytarne okołonaczyniowe, martwicę włóknikowatą tkanek miękkich okołostawowych, martwicę chrząstek, ścięgien i torebki stawowej. Tkanka kostna była prawidłowa. W jamach stawowych stwierdzono obecność komórek heterofilnych, leukocytnych, makrofagów oraz złogów włókniaka. W błonie maziowej stwierdzono nacieki komórek heterofilnych i limfocytów oraz martwicę włóknikowatą. U części indyków stwierdzono znaczny rozplętki tkanki łącznej, ziarninowanie wokół stawu oraz hiperkeratozę i akantozę naskórka.

Przeprowadzone badania wskazują, że prawdopodobną przyczyną powstawania masowych zwichnięć i uszkodzeń stawów skokowych była infekcja wirusowa. Mimo, że indyki były szczepione przeciwko infekcji reowirusowej, to właśnie te wirusy były prawdopodobnie powodem zapalenia i zwichnięcia stawów, zaś u indorów całkowitego zniszczenia stawów skokowych.